

Učiteljski Tovariš

Stanovsko političsko glasilo UJU — Poverjeništvo Ljubljana.

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din, za inozemstvo 80 Din. Člani pov. UJU plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davek posebe. Pošt. ček. rač. 11.197. Telefon 3112.

Revizija uradniškega zakona.

Temeljno načelo za revizijo uradniškega zakona, ki so ga poudarjale uradniške organizacije je bilo, naj se uradniški zakon izpolni v toliko, da se prejemki zvišajo in ustale z ozirom na eksistenčni minimum, odpravijo naj se hibe, ki so se izkazale v praksi pri izvajanju zakona ter izdajo tolmačenja. Isto velja glede razvrstilne uredbe.

Tolmačenje za izvedbo, je predvsem potrebno za člene 31., 37., 39., 40., 45., 112., 123., 137. in 152., glede katerih so uradniške organizacije ponovno prosile, naj se izdajo potrebni pravilniki in naj se ti členi uporabijo v svrhu izboljšanja stanja državnemu uradništvu.

Skupno smo vsi uradniki izražali svoje želje, da se spričo naraščajočih življenjskih okoliščin in potreb zvišajo prejemki vsem kategorijam državnega uradništva ter izenačijo pravice glede materialnih in pravnih zahtev. Osobito se je poudarjalo potrebo zvišanja stanarine, ki jo je uradništvo posebno težko zmagovalo po ukinitvi stanovanjskega zakona. Zvišanje najemnin je napravilo stanje državnega uradništva neznosno in ne vzdržno.

Učitelji smo osobito poudarjali še posebej izvajanje čl. 39., ker je bilo tangirano tu naturalno stanovanje, ki ga ima učiteljstvo od občin, a se je za to odtrgovala državna stanarina od države. Nadalje smo poudarjali čl. 40. glede posebnih položajev, ki jih zavzamejo šolski upravitelji, da se jim za njih posebno delo in odgovornost prizna na osnovi tega člena upraviteljska doklada. »Uradništvo na težjih mestih, v naprednejši službi in v težjih krajih, dobi lahko posebne doklade,« pravi ta člen. Kot take smo smatrali enorazrednice in službene kraje v hribih, daleč od prometnih sredstev, t. j. terensko neprilicne kraje. Po členu 46. čin. zak. smo želeli, da se izenačijo draginjske doklade poročenim učiteljem in da se tozadevno popravi draginjska uredba.

S finančnimi zakoni so se ukinili in izpremenili čl. 31., 140., 123., 137., 139. čin. zakon in prosili smo, da se ukinejo čl. 301., 302., 303., 307., 329., 333. in 297. finančnih zakonov do leta 1927. in sklep ministrskega sveta z dne 17. aprila 1924. glede čl. 139. To se je delno zgodilo po 6. januarju 1929.

Spominjali se bodo še vsi, da je že izšel projekt revizije uradniškega zakona leta 1927., ki pa je vzbudil jako mnogo nejevolje med uradništvom. Učiteljstvu osnovnih šol ta projekt ni bil prijazen. Odvzeti se mu je hotela pravica napredovanja v 1. grupo položajnih plač in se ga je hotelo vključiti maturi potisniti na stanje III. kategorije. Uvesti se je hotelo zvanje pripravnikov. Sistirati se je hotelo vštete službenih let pred 21 letom starosti za penzijo in napredovanje. Službena leta se je hotelo na ta način dvigniti faktično na 38 službenih let. Že tedaj se je

hotelo okrniti 32letno službeno dobo za učiteljstvo, ki je bila tedaj po specialnih zakonih še vedno v veljavi. Pripravljala se je revizija draginjskih dokladov, tem smislu, da se jih prenese od plače in s tem zmanjša. Predvidena je bila ukinitve čl. 7. čin. zak. in s tem 10% povišek, ki so ga prejemale nekatere skupine po tem členu. Roki za napredovanje so se hoteli poslabšati. Predvidena je bila popolna ukinitve stalnosti po tem projektu. Predvideno je bilo celotno odtrgovanje državne stanarine onim, ki prejemale naturalno stanovanje, torej za učiteljstvo od stanovanj, ki jim ga dajejo občine. (Čl. 33. čin. zak.) Števeni roki za stanarino bi se imeli zvišati ter odrediti šele od 21 naprej. Ukazno imenovanje učiteljstva bi se po tem projektu ukinilo itd., itd. Taka revizija se je pripravljala leta 1927.

Enoten nastop uradniških organizacij je to tedaj preprečil.

Marsikaj se je medtem že izpremenilo in preuredilo glede uradniškega položaja.

Imeli smo — še ne dolgo tega — veliko javno debato o pokojninskem zavarovanju državnega uradništva. Ni več tajnost, da se pripravljala tudi ureditev pokojninskega vprašanja državnega uradništva in revizija upokojencev. Izšli so že projekti zakona o pokojninah, ki so predvidevali 6% odmero za pokojninski fond, zapalost prvih povišic v ta fond itd. Zahteva uradniških organizacij v tem oziru je šla za tem, da se izenačijo pokojnine vseh upokojencev po novih uredbah.

Prošnje, ki jih je že ponovno predložilo učiteljstvo glede revizije uradniškega zakona so bile v glavnem sledeče:

1. Da se kadrski rok in vojaška služba šteteja kot enakovredna državna služba in se s tem izenači uradnike napram uradnicam. (Čl. 4., toč. 5., 23., 62., toč. 6., 119., 133., toč. 10., 137. čin. zak.);

2. Da se vnese v čl. 6. tudi tečaj in izpit za uvrstitev zabavil in učiteljic ženskih ročnih del v III. kat., ter strok. učit.-delovodij in učiteljev veččin na strok. šolah v II. kat. (Čl. 6., 8., 11. čin. zak.);

3. Da se čl. 7. al. 2. zviša procentno mero na 50% in šteje tudi stanarino v penzijo. V ta člen naj se uvrste tudi nadzorniki iz vrst osnovnošolskega učiteljstva, meščanskošolski učitelji, ki so na drugih strokovnih šolah, učitelji vadnic, učitelji specialnih šol (za slepo, gluho, imbecilno deco). (Čl. 7., 11., 138. čin. zak.);

4. Da se izpopolni tudi razvrstilna uredba, ker so izpuščeni iz uredbe nadzorniki, meščanski učitelji na drugih strokovnih šolah, učitelji specialnih šol (za slepo, gluho, imbecilno deco), vadniški učitelji, učitelji delovodje na strokovnih šolah, zabavilje in učiteljice ženskih ročnih del. (Čl. 11., 6., 7., 8. razv. ur.);

5. Da se roki za napredovanje osnovnošolskega učiteljstva izenačijo ter se vstavijo tudi roki za avtomatično napredovanje v III. kategoriji za zabavilje in učiteljice ženskih ročnih del. (Čl. 11. razv. ur.);

6. da se začasna služba všteje v napredovanje in pokojnino. (Čl. 14., 18., 23., 26. čin. zak.);

7. da se osnovne in položajne plače izenačijo sorazmerno z dokladami, ki so jih prejemale ostale stroke državnega uradništva. (Čl. 29., 33. čin. zak.);

8. da se omogoči pravico do znižane službene dobe za učitelje, kakor mu jo predvideva stari zakon o narodnih šolah in tudi vštete 15% v penzijo po tej dobi. (Čl. 31., 139., 140. čin. zak.);

9. da se redna stanarina zviša petkratno od sedanje in se izvede tudi člen glede 10, 20, 30% zvišane stanarine. (Čl. 35., 37. čin. zak.);

10. da se prizna kurivo učiteljstvu v enaki izmeri kakor sreskim načelnikom in voj. us. po voj. zak. (Čl. 37. čin. zak.);

11. da se ukine znižana stanarina za samostojno in uvede stanarina za dvojno gospodinjstvo nastalo iz službenih vzrokov. (Čl. 38. čin. zak.);

12. da država ne odteguje stanarine za naturalna stanovanja, ki jih dajejo občine. (Čl. 39. čin. zak.);

13. da resortna ministrstva uredi s pravilniki posebne doklade za službene položaje, kakor upravitelje, učitelje na težjih in obmejnih mestih, katere višino naj določa finančni zakon. (Čl. 40. čin. zak.);

14. da se zviša doklada za otroka vsaj na 5 Din dnevno in se ne odšteva od drugih doklad. (Čl. 41. čin. zak.);

15. da se začasnemu uslužbencu prizna polna, 100% položajna plača. (Čl. 44. čin. zak.);

16. da se selitveni stroški priznajo učiteljstvu, kakor je določala stara uredba ter se dnevnice zvišajo. (Čl. 45., 71. čin. zak.);

17. da se uredba o draginjskih dokladah uzakoni, se odpravijo draginjski razredi ter se poročenim učiteljem prizna enaka doklada, kakor neporočenim. (Čl. 46. čin. zak.);

18. da se vsa izpraznjena in začasno zasedena mesta razpisujejo. (Čl. 62. čin. zak.);

19. da se sme iz »službenih ozirov« učitelje premeščati le po disciplinski obsodbi, a lastno prošnjo ali če se razred združi ali ukine. (Čl. 71. čin. zak.);

20. da izdajajo državni zdravniki zdravniška spričevala brezplačno. (Čl. 108. čin. zak.);

21. da se po enoletnem bolovanju izvrši enoletna začasna upokojitev in šele nato stanje, če ostane stanje isto. (Čl. 111. čin. zak.);

22. da se družini v vojni službi nahajajočemu se uradniku zagotovi primerna pomoč. (Čl. 119. čin. zak.);

23. da se uvede po smrti uslužbenca po smrti četrt vseh prejemkov in doklad. (Čl. 124. čin. zak.);

24. da se oproste taks vse vloge za povšice ter uslužbencem in rodbinam za vse vloge glede pokojninskih prejemkov. (Čl. 128. čin. zak.);

25. da se učiteljem nacionalnim delavcem, ki po sili razmer pridejo iz drugih držav v našo, državno službo vsteje ves čas službe prej, prekinitve do 3 mesecev, ter se jim tudi materialno prizna prejemek za ves čas od odpusta. (Čl. 130., 1. čin. zak.);

26. da teko upokojencem aktivni prejemki do konca meseca, ko dobe dekret, potem pa avtomatično do ureditve, pri nad 20 letih $\frac{3}{4}$, do 20 letih $\frac{2}{3}$, pri 15 letih $\frac{1}{2}$ aktivnih prejemkov. (Čl. 135., 152., čin. zak.);

27. da sme izjemoma ministrski svet odrediti rodbini kontraktualnega učitelja pokojnino. (Čl. 130., 144. čin. zak.);

28. da pripada rodbinska pokojnina pri otrocih, katerih oče in mati sta državna uslužbenca po obeh, če plačujeta v pokojninski fond. (Čl. 153. čin. zak.);

30. da je vse upokojence prevesti na pokojnine po tem zakonu. (Čl. 239. čin. zak.);

31. da se uvede z revizijo čin. zak. za učitelje zopet stalnost na službenem mestu. (Čl. 224. in 234. čin. zak.).

To so želje učiteljstva, ki jih je ponovno izražalo glede revizije uradniškega zakona.

Z mrzlično naglico se vrste dogodki in se rešujejo naša življenska vprašanja. Celotako bi ne trosili svojih energij za brezplodne, neresne zadevice, brez vsakih stvarnih podlag, komaj ostaja časa za resno in temeljito poglobljanje v vsa ta vprašanja, poleg vsakdanjih poslov.

Dobili smo šolski zakon, ki je stabiliziral del teh vprašanj in jih potisnil z dnevnega reda; v kratkem dobimo obči pravilnik k temu zakonu. Vse to je potrebovalo mnogo sil in koncentriralo vse energije na teh vprašanjih — koncentriralo jih je, čeprav ne z onim uspehom, kakor smo si ga vsi želeli. Elaborat dela kaže, da se je storilo mnogo, kar se je storiti dalo. Niso še za nami ta vprašanja, ko že trka novo vprašanje, t. j. revizija uradniškega vprašanja na naše organizacije in treba jih bo opremiti zopet s podprtimi zahtevami, da bodo storile v prihod ugodne rešitve vseh perečih vprašanj, kar se storiti da in zopet zastavile svoje sile za naše skupne težnje.

—k.

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 14/II.

Izdela in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno

En gros. En detail.

LISTEK.

Jaz in učiteljstvo.

(Odgovor g. Fr. Habermanu.)

Gospod urednik! V »Učiteljskem Tovarišu«, ki mu je bil moj oče od prvih letnikov dalje do svoje smrti plodovit in, s ponosom lahko naglašam, vedno napreden sodelavec, dovolite še meni prostorček, da odgovorim na članke, ki se tikajo mojega romančka »Olge«.

Gospod Haberman trdi: »Tudi najbolj širokogrudni učitelj mora osupniti spričo blata, ki ga gomilijo slovenski pisatelji na učiteljsko ime. Če bi javnost sodila učitelje zgolj po teh karakterizacijah, bi bili učitelji v službi in družbi popolnoma nemogoči. Zakaj v slovenskem leposlovju — trdi g. Haberman — »je učitelj skoraj izključno predstavitev grdega značaja: slabič, ignorant, razuzdanec, pijanec, polizobraženeč.« Za tem početjem da se »skriva tendenca ali mržnja, ki izpodkopava učiteljski ugled ter mu med prebivalstvom še bolj daje itak težko stališče.«

Za te svoje trditve navaja g. Haberman kot dokaz Cankarjeve (menda »Hlapce«?) in Pregljeve spise, mojo »Olgo« in vrsto iz »Kozakovega« »Lectovega gradu«. Lahko pa bi bil navedel še Jurčiča, Kersnika, Tavčarja ter še marsikoga, ki je opisal kak slab ali smešen učiteljski značaj.

Na odgovor v »Jutru«, ki ga nisem napisal jaz, je odgovoril gospod Haberman še v 23. številki »Učiteljskega Tovariša«. Tu pa se je zatekel še k ljudstvu, češ, ali so knjige kakor »Olga« primerne za ljudstvo, ali so kulturno vzgojne ali pa ne zavajajo ljudstva, da posploši v »Olgi« opisan slab učiteljski značaj na ves učiteljski stan?

»Kajti ljudstvu je vseeno, ali vzame avtor Olgo, Manico in Magdo kot karakter ali kot tip.« Tako torej g. Haberman, s katerim je — po izjavi uradništva v 22. številki »Učit. Tov.« — solidarno vse naše učiteljstvo.

Odkrito povedano: Strmim! Jaz, ki sem ponosen na svojega očeta učitelja, ki sem si izbral življensko tovarišico iz učiteljskega stanu, ki imam brata učitelja, vrsto sestrič učiteljic ter sem kot šolski poročevalec že desetletja v najozžjih stikih z učiteljstvom, jaz naj bi pomagal gomilati blato na učiteljsko ime ter mu z mržnjo izpodkopaval med ljudstvom ugled? Ali bi ne sramotil spomina lastnega očeta ter časti in ugleda lastne žene in najbližjih sorodnikov? —

Ali morda sem pa to storil — nehotel? — »Olgo« sem namreč napisal pred dvema letoma in je izšla leta 1928. Morda sem torej že pozabil kaj sem napisal? Pregledal sem knjigo natančno, a na svoje popolno zadovoljenje nisem našel v nji ničesar, kar bi bilo »blatno« za učiteljski ugled in bi količkar izražalo mržnjo, zlohotno tendenco itd. Niti eni učiteljski osebi nisem dal značaja slabiča, ignoranta, razuzdanka ali pijanca.

Mar je Olga razuzdanka? Morda je sramotnica zato, ker je bila žrtev ljubljene moža, ki mu je polno zaupala? Ali je obsodbe vredna zato, ker je imela nezakonsko hčerko? Kdo je dandanes še tako reakcionaren, da bi preklinjal polno, na najglobljem čuvstvu vzraslo ljubezen in materinstvo? — Ne, Olgo sem slikal vseskozi kot silno simpatično mladenko izredne duševne omike, ponosa in srčne nežnosti. Kot obupanka vstaja in pada, dokler se končno ne oklene vrlega moža, ki ga naposled iz spoštovanja tudi vzljubi ter mu bo vzorna žena. Vsak slepec pa mora videti, da obsojam Stepišnika, ki je edini krivec vse Olgine tragedije, da sočuvstujem z junaškim Rožancem in da sem prisodil idealistu Novaku čisto svetopisemsko nalogo: dvigniti nesrečno ženo ter ji reči: »Vstani,

žena! Vse ti odpušcam, ker te ljubim in boš poslej čestitala.«

Ali je zaničljiva učiteljica Manica? To naivno veselo dekletce, nesrečna žrtev podleža? »Vsak človek jo je imel rad,« pišem o nji. »Bila je kakor solnce, ki je razsvetlila in ogrela vsako družbo.« In izrečno jo označujem, »odlična narodna učiteljica, navdušena Jugoslovenka, simpatična učenkam in roditeljem...« Ali se s tako karakterizacijo — blati in izpodkopuje ugled učiteljicam?

In Magda? Ta je resnično slab značaj, a ne po lastni krivdi. Tudi ž njo sočuvstvujem. »Bila je nesrečnica« — pišem o nji — »ki pa jo je življenje razočaralo in ji srce napolnilo z zlobo.« Nesreča jo je, nekdanje blago, veselo dekle, izpremenila v zavistnico, opravičljivo in škodoželjico. Kdo dvomi, da je takih nesrečnic na milijone, v vsakem in tudi v učiteljskem poklicu? Ali res kdo misli, da bo ugled naših učiteljic manjši, ako sem naslikal eno samo Magdo?

Pa še Janka Mehletova, najstarejša učiteljica. Čisto majhno epizodno ulogo igra, a slikam jo kot posebno blago, sočutno, polno usmiljenja za nesrečno Manico, za katero moli k Bogu, da naj ji bo usmiljen. Janka je tudi pogumno značajna učiteljica: vzlic župnikovi prepovedi je šla odvažno skupaj z Olgo in učitelji za pogrebom samomilke. Edino »Magde ni bilo: zbolela je, da bi se ne zamerila župniku!«

Pregledal pa sem tudi učitelje: Knapiča, Zeleniča in Drobniča v svoji »Olgi«. Ali so morda ti blatni značaji? Zelenič je resnoben naravoslovec, Knapič šaljevec in Drobnič duhovit satirik, ki pozna življenje in se mu roga. Noben pa ni pijanec, tepec ali podlec, noben kvaren ugledu stanu.

Skupno pa sem o učiteljih napisal tole: »Ko je (Rožanec) prišel v zbornico, je bilo v nji več učiteljev in učiteljic. Nekateri so se tiho pogovarjali ali čitali ali popravljali po zvezkih. Ogledujoč njih obraze, se je čudil, kako malo je med njimi svežih in zdravih,

dasi večina še ni bila stara. Nervoznost ali izčrpanost se je izražala v njih kretnjah in govorici. Siya, upadla obličja, suhotna ali bolehalo zabuhla telesa, borna obleka: koliko trpljenja in odrekovanja pa koliko idealizma zahteva učiteljski poklic!«

Ali piše tako, kdor učiteljev ne spoštuje? Ali tudi s tem izpodkopujem ugled stanu, iz katerega sem izšel? — Ne, ne, očitkov gosp. Habermana ne razumem. Kako je možno, da vidi v »Olgi«, česar ni in česar nisem niti nameraval storiti niti nisem storil?

Govoril sem o Olgi z mnogimi ljudmi in tudi z učiteljicami. Vsi so mi zatrjevali, da so jo čitali z redkim zanimanjem, nekateri kar zdržema vso noč. Neka starejša, velezašlužna učiteljica mi je rekla: »Izvrstno nas pozna! Imela sem resničen užitek!« Druga pa me je ustavila: »Hvala Vam za prelepo Olgo! Le napišite še kaj takega!«

Pa da Olga ni primerna za ljudstvo? Res, za kmete je nisem pisal. Toda če jo čitajo, vidijo v »Olgi«, kako bi čam spolno strast in pohlep po denarju, ki je oslepljen človeštvo, meščanstvo in seljaštvo, mlade in stare. V nji naj čitajo mojo obsodbo »pleša okoli zlatega teleta«, pa mojo trdno vero, da so na svetu vzlic vsemu še moški poštenjaki in še resne, močne ženske ter da njih idealna volja lahko poboljša in dvigne celo najbolj zabludele nesrečnike.

To je »tendenca« moje Olge, ki je brez dvoma etična. Zelo mi je žal, ako se mi namen ni posrečil. No, upam, da še kaj napišem: na spomin svojega očeta ter na ugled našega vrlega učiteljstva!

Zlasti pa pozivljam gg. učitelje pisatelje: pišite za Vodnikovo družbo iz svojega poklica bolje in lepše kakor mi, ki se Vam prav radi umaknemo! Dela in nalog je za nas vse dovolj.

Fran Govekar.

Splošne vesti.

—pov. Učiteljicam ženskih ročnih del na znanje. Ker novi zakon o narodnih šolah ne predvideva učiteljic ženskih ročnih del, smo se na merodajnem mestu zanimali za to, kaj se misli s sedanji učiteljicami ženskih ročnih del. Izvedeli smo, da se misli za nje uporabiti § 182., to pa predvsem tako, da se zatečene še nadalje obdržijo v službi. — Da se podpre to naziranje s stvarnimi razlogi, bo poverjeništvu UJU storilo še potrebne korake na merodajnih mestih, kadar bo za to treba. Reči pa smemo, da imamo vtis, da se zatečenim učiteljicam ženskih ročnih del ni treba razburjati in skrbeti.

»POMETAJ PRED SVOJIM PRAGOM!«

Ne bilo bi dobro, ako bi članka, ki se tičeta obrambe ugleda učiteljskega stanu, zadelo tudi med tovariši na nerazumevanje, kakor se je to zgodilo piscu »Jutrovega« odgovora. Morebiti je bila res premalo poudarjena misel, da nočemo biti izjema, da ne maramo privilegijev in da ne odklanjamo pravične, dobrohotne kritike, zlasti avtokritike. Da se razjasni stališče glede tega, naj sledi še nekaj besed.

Brez stvarne, pozitivne kritike je vsak napredek nemogoč. Bodisi v moralnem, tehničnem ali gospodarskem oziru, bodisi pri poedincih ali družbah. Nujno je potrebno, da gresta oba, posameznik in družba, od časa do časa vase in se ogledata v neizprosni zrcalu resnice, da nepristransko spoznata in priznata svoje hibe. Težko in neprijetno je to, upira se človeškemu samoljubju, upira se stanovskemu ponosu, ali brez stroge avtokritike ni poti naprej in navzgor. Potrebni pa so taki pogledi vase zlasti danes v mrzličnem tempu življenja, ko se niti ne zaveš, kdaj kreneš v negativno smer; potrebni tem bolj, ker bo, kakor k sreči kaže razvoj, v bodočnosti še bolj nego doslej, odločala kakovost pred količino.

Tudi za nas učitelje velja vse to. Da, pri nas je avtokritika še prav posebno potrebna, ker vršimo v narodu tako veliko in dalekosežno nalogo, da nam je nujna tako neoporečnost v zasebnem življenju kakor dovršenost v poklicnem delu. Ideala v tem zmislu seveda ne bomo dosegli nikoli, človek je pač slabotna stvar. Vendar pa že spoznanje in volja človeka dvigata in ako se je doseglo to dvoje iz notranjega nagiba, potem je zajamčen tudi napredek.

Prepričan sem, da smo uvidevni in stvarni dovolj, da spoznavamo tudi svoje senčne strani in jim napovemo boj. Ta boj je naša interna zadeva, naša interna dolžnost, ako se hočemo uspešno boriti na zunaj za svoje pravice in ugled. Druga stvar pa je kritika, ki prihaja od drugod in ki običajno ne zasleduje pozitivnih ciljev. K temu je redkokdaj upravičen, kajti malo jih je, ki bi mogli reči: jaz sem čist!

Ako iznesemo kritike lastnega dejanja in nehanja tudi v naših stanovskih in strokovnih listih, nam ne more škodovati, za politične časopise seveda to ni. Predpogoj pa je seveda primeren način, stvarnost, ter konkretni napotki, kako se naj kaj izboljša. Samokritiki se dandanes nikakor ne moremo izogniti tudi zaradi tega, ker v borbi za reformno šolstvo ne gre le za zunanjo organizacijo, ampak tudi za vzgojne in učne metode ter za osebnostno kvaliteto učitelja.

Neosnovana pa bi bila pri tem bojazen, da bi nam taka kritika škodovala v javnosti — ako sploh kaj pride v širšo javnost. Pa

* Ta članek je prejelo uredništvo pred današnjim listkom.

Ne kritikom — pač pa kritikastrom!

O »Našem rodu« prejemam dan za dnem razna mnenja, želje in kritike. Hvaležen sem za eno kot za drugo. So stvari vmes, s katerimi se ne strinjam, je pa tudi mnogo zdravih nasvetov. Tudi v kritikah, s katerimi sem v idejnem nasprotju, je mnogo klenega zrna. Takim kritikom, tudi tistim, ki se lotvajo lista le z negativne strani, poudarjam joč le hibe — vsem tem zahvala.

Ali v vrsto kritikov so se vtihotapili tudi kritikastri, ki zavijajo svoj nos navzgor, kar na dopisnici, če treba.

Tem veljaj teh deset zapovedi:

1. Veruj v dobro uredniškovo voljo.
2. Ni dovolj, da poveš kako si razočaran, treba da poveš tudi zakaj si.
3. Posveti vse sile dvigu lista tako, da priključiš vsaki kritiki tudi spis, ki naj služi kot vzorec in kot konkreten dokaz, da niso tvoje besede po nemarnem izrečene.
4. Spoštuj tudi mnenje drugih, da boš dolgo literarno mlad in prožen in da bo starost še daleč.
5. Ne otepaj preveč z velikopoteznimi gestami, da ne ubiješ veselja do dela tudi drugim.
6. Pomisli, da otrok ne vidi nemorale tam, kjer ti hočeš, da jo vidi.
7. Ne pošiljaj uredništvu idej, ki si jih pobral pri sosedu, kajti sosed jih je uredništvu poslal pred teboj.
8. Ne pravdaj se po krivem s številko, ki še ni izšla.
9. Ne želi si imeti tak list, ki bi te službeno nadomeščal, za to si kupi gramofon.
10. Ne želi si biti urednik v teh časih.

J. Ribičič.

metni in razsodni ljudje — in le taki pridejo pri tem v poštev — morajo spoznati težnjo po vsestranskem napredku in viden bo kvečjemu še migljaj: pojdi in stori tudi ti tako!

F. Haberman.

— Poziv na sodelništvo pri Slov. Šolski Matici. SSM namerava izdati za leto 1930. knjigo iz praktičnega dela na srednji stopnji ali pa še eno o osnovnem razredu, po načelih delovne šole seveda. Prosimo cenjene učitelje in učiteljice, ki delujejo po teh načelih, da nam javijo, če so voljni prispevati in kaj bi lahko prispevali. Delo je lahko celotno (za celo knjigo), ali pa le prinos k zborni knjigi (z več sodelniki). Blagovolite nam to javiti do konca februarja. Na podlagi prijav se bomo odločili za najugodnejšo obliko in dali sodelnikom nato primerna navodila.

Odbor.

— Včlanjenje v Slov. Šolsko Matico. Velik del učiteljstva je še vedno izven SSM. To nezanimanje ni škodljivo samo za SSM, temveč tudi za učiteljski stan. Vzgojstvo postaja danes javna zadeva. O njem pogosto razpravljajo lajki v dnevnem časopisu, še več se o tem razpravlja med starši. Padajo kritike, včasih neupravičene, pogosto upravičene. Potrebno je, da je učitelj v vzgojnem gibanju vedno na tekočem, saj ga sicer razmere prerastejo. Vzgojitelj si mora pridobiti v svojem delokrogu suverenost, ki ga dviga nad lajiško kritiko. Tako si bo utrdil svojo pozicijo i družabno i gmotno. V strokovni izobrazbi je moč! SSM že od svojega početka služi velikemu cilju: dvigu učiteljeve izobrazbe. Njeno delovanje je bilo vedno veren odsev svetovnega pedagoškega gibanja. Tako je tudi zdaj, ko se pedagoška praksa takorekoč v temeljih prenavlja in je nepoučenemu težko najti orientacije. SSM ima tudi tu svoje trdne smernice. Kdor se res vglobi v njene knjige in jih skuša po ideji udeležiti, je lahko prepričan, da hodi z duhom časa. Lahko je prepričan, da dviga svoje poklicno delo in — svoj stan. Vemo, da so učiteljeve gmotne žrtve v razne kulturne namene velike in jih učitelj težko zmaguje. A če že mora kje reducirati, pri svoji poklicni ustanovi bi bilo to najmanj umestno.

Odbor.

— Slovenska Šolska Matica je imela dne 19. januarja t. l. 7. redno sejo. Dosedanji predsednik dr. Poljanec je prijavil svoj izstop iz odbora, kar je vzel odbor soglasno z obžalovanjem na znanje. Predsedstvo prevzame dosedanj podpredsednik Fran Gabršek. Na mesto tajnika Osterca, ki je odložil svoje tajniške posle, ostal pa v odboru, stopi Albina Zavašnikova. Kot osmi član odbora se kooptira namestnik Ivan Tomažič, sreski šolski nadzornik v Mariboru. Blagajnik poroča, da še nekateri poverjeniki niso prijavili članov, mnogi pa so jih prijavili zelo malo. Sklene se, da ponovno pozovemo učiteljsko na včlanjenje. Banska uprava v Ljubljani je nakazala SSM izredno podporo v znesku 8000 Din. — Za leto 1930. izda SSM Zbornik, Jurančičevo »Iz šole za narod« (ki je bila namenjena že za leto 1929.), kot tretjo knjigo pa istotako delo iz šolske prakse, ni pa še tačas določen njen tema. V slučaju gmotne možnosti bi izdali še 4. knjigo, ki bi bila teoretskega značaja. — Sklene se, da se poživijo pedagoško delovanje tudi v Ljubljani in v prejšnji ljubljanski oblasti s predavanji, ki se bodo vršila pod imenom SSM. Inicijativo prevzame prof. dr. Ozvald.

— Knjige Slovenske Maticе za leto 1930. Zaradi avtorjeve obolenosti izide 2. snopič Kidričeve Zgodovine slov. slovstva šele leta 1931. Letošnji knjižni dar za članarino 50 Din je naslednji: 1. Izidor Cankar, Zgodovina likovne umetnosti v zahodni Evropi. II. del: Romanska doba in gotika, 1. snopič (ca. 8 tiskovnih pol). Prevodi iz svetovne književnosti, in sicer: 2. XI. zvezek: Reymont-Glonar, Kmetje, II. del: (ca. 17 tisk. pol). 3. XII. zvezek: Calderon de la Barca — Oton Župančič, Sodnik zalamejski. Igrokaz v treh dejanjih (ca. 6 tisk. pol). 4. Literarno delovanje Slovenske Maticе od začetka do leta 1930. Biografski pregled. Sestavi dr. Janko Šlebiner. Letno poročilo Slovenske Maticе. 5. Po izberi eno od naslednjih knjig (ozir. ad h. d. v. e): a) Lončar Drag, Politično življenje Slovencev (od l. 1797.—1919.) ali b) Kovačič Fr., Slovenska Štajerska in Prekmurje. Zgodovinski opis. c) Mencinger I., Izbrani spisi, III. zvezek: Povesti, satire in članki, č. isti, IV. zvezek: Abaddon. d) Knezova knjižnica, XXII. zvezek, Juš Kozak: Razori: Rado Murnik: Tujec itd. e) Lermontov-dr. Vlad. Borštnik, Junač našega časa. f) Jerajeva Vida, iz Ljubljane čez poljane. g. Lah Iv., Češka antologija. h) Golia Pavel, Pesmi o zlatolaskah in V. črna pesmarica. Glede izbire pete knjige naj služi vsem poverjenikom in članom v vednost dejstvo, da ni nobene teh knjig v tolikem številu v zalogi, da bi si mogli izbrati vsi člani ali njih velika večina eno in isto knjigo. Iz tega vzroka se mora omejiti izbira le na obvestilo, katere navedenih knjig posamezni člani ne žele, oziroma katero knjigo pred vsem žele. V tem primeru pa je treba navesti vsaj tri knjige, da je upravi dana možnost odločitve po razpoložljivosti. Priporočam se, da sporočijo člani svoje želje poverjenikom, poverjeniki pa izpolnijo priloženo vprašalno polo. Člani izven poverjeništev

Otroci, ki jim je šola v breme

in oni, ki bolehalo, povzročajo vedno velike skrbi svojim staršem. Po njihovi blede barvi se prepričamo, da so premalo hranjeni. V takem slučaju pa nima smisla zalagati otrokov želodec z veliko množino hrane, kajti večja množina navadne hrane povzroča čisto preobremenitev prebavnih organov, izgubo teka, nerazpoloženje in event. tudi bolečine že prenapetega otrokovega telesa. Edinole izboljšanje hrane z ozirom na njeno vrednost more v resnici pomagati Vašemu otroku. OVOMALTINE, naravna krepilna hrana, Vam bo povzročila potrebno izboljšanje. OVOMALTINE se prireja izključno iz najredilnejših sestavin, ki se nahajajo v jajcih, mleku in sladu, ter more mladi organizem podpreti v rasti in napredku. Bledi otroci, ki jih teži šola, bodo zopet procvitali z OVOMALTINE.

Dobiva se povsod po ceni 18:50 Din za škatljo. Zahtevajte brezplačni vzorec, sklicujoč se na oglas v »Učit. Tovarišu«, od tvrdke

DR. A. WANDER, D. D. ZAGREB.

morejo sporočiti svoje želje glede izbire pete knjige naravnost društvu po dopisnici ali pa na zadnji strani položnice. Za člane, ki pristopijo v leto 1930., ali pozneje, se zniža cena za celotni prvi del Cankarjeve Zgodovine likovne umetnosti (1. snop. slikarstvo, 2. snopič skulptura, 3. snop. arhitektura, skupno 316 strani s 141 slikami) na 88 Din, vezan v najfinejšo platno 100 Din. Tudi na obroke do sprejema knjig. Vsak snopič pa je zase celota. Ta zgodovina, delo velike vrednosti, izide v petih delih. Za letos pristopivše člane prihaja v poštev pred vsem v leto 1929. izdani I. del romana »Kmetje« (Jesen). Cena 50 Din se zniža za te člane na 20 Din. Izvirna vezava vsake knjige v najfinejšo platno stane 12 Din. Zgodovina likovne umetnosti se veže skupno po posameznih delih, torej ne po snopičih. Tudi dr. Kidričeva Zgodovina slovenskega slovstva se bo vezala skupno v eno knjigo. Kdor želi imeti vezane knjige, naj to naznani poverjeniku ali pa društvu. Vežejo se knjige pod 2., 3. in 5. Članarina mora biti poravnana najkasneje ob sprejemu knjig. Knjige izidejo o Veliki noči. Gg. poverjeniki se naprošajo, da pošljejo seznam članov in izpolnjeno vprašalno polo najkasneje do 1. aprila t. l. Vabimo k pristopu, ki ga je javiti ali poverjenikom, ali društvu po dopisnici, nakar se pošlje položnica za poravnavo članarine. — Slovenska Matica.

— Članom(icam) radovljiškega učiteljskega društva sem razposlal te dni položnice. Prosim, da poravnate članarino zanesljivo do 15. februarja t. l. Člani dolgujejo na članarini približno 3900 Din. Neka tovarišica dolguje doslej 341:80 Din. Prisiljeni bomo objaviti vse dolžnike. Ne odlašajte torej! — S tovariškim pozdravom Golobič Peter, blagajnik.

— Učiteljski dom v Ljubljani. Darovali so: Učiteljsko na Viču 60 Din, Škerjanec Mara iz Trnja 150 Din in Pleško Marija z Vrhnike 100 Din, skupaj 210 Din. Vsem hvala lepa! — Jos. Kobal, blagajnik.

— Nov uspeh Anacot pastil. Z najnovejšimi deli na dunajski kliniki za bolezni v vratu in ustih, je dokazano, da je za desinfekcijo grla uporaba trdega desinfekcijskega sredstva (pastile) mnogo uspešnejša nego uporaba tekočega, ki se uporablja za grgranje, to pa s tega razloga, ker tekočina za grgranje ne more prodreti do vseh onih delov v grlu, ki jih moramo desinficirati. Kot desinfekcijsko sredstvo v trdi obliki bo se uporabljale Anacot-pastile, katerih bakteriocidni učinek je bil popolnoma dokazan.

Anacot-pastile, raztopljene v ustih razvijajo formaldehidne pare, ki so dobro razkuževalno sredstvo in imajo zelo ugoden okus. Kot posebno njihovo prednost se mora poudariti to, da ne mažejo zob kot druga desinfekcijska sredstva.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

RISALNA ORODJA kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik Ljubljana, Stari trg 9.

„Naš rod.“

—nr. Tretja številka izide 20. februarja, morda še kak dan prej, kar je odvisno od skladi in tehnične strani. Četrto številko bomo skušali izdati 15. marca, peto pa že 10. aprila, da jo dobe naročniki za velikonočne počitnice. Temu primerno je treba urediti tudi zbiranje naročnine, o čemer bomo še točneje spregovorili v okrožnici, ki jo priložimo 3. številki.

—nr. Vezani letniki bodo stali v prednaročbi v polplatnu 22 Din, v celo platno 30 Din. Cene originalnim platnicam še ne moremo določiti, ker je to odvisno od količine. Doslej smo dobili za vezavo v originalnih platnicah samo par prijav. Poštnino krijejo naročniki. Naročila na vezane letnike še vedno sprejemamo. Vendar je tudi ta zaloga prav skromna, zato naj nihče ne odlašaj, komur je na tem, da dobi ob koncu leta vezan letnik. Nekateri vplačujejo številke, namenjene za vezavo, skupno z drugim naročilom, drugi žele vplačati vse skupaj ob koncu leta. Nam je prav to in ono. Zadnjič smo sporočili ceno vezave, kar so nekateri napačno tolmačili kot ceno kompletno vezanemu letniku.

—nr. Gratis izvodov žal nikomur ne moremo dati, ker komaj krijemo stroške. Pa četudi tega ne bi bilo, je težko ali celo nemogoče dobiti pravo merilo, komu gre večje ali manjše priznanje. So šole, kjer je težje dobiti 20% nego drugod 60. Sicer pa sodimo, da ni nikogar med poverjeniki, ki bi mu šlo le za golo priznanje in »medaljo«. Ali ni še več vredna zavest, da smo vsak po svoje pripomogli k podvigu te grandiozne ideje, za katero nas marsikdo po pravici zaviada. Slovenski učitelj dobiva novih tal in novega ugleda in vse to s svojim krepkim stanovsko-kulturnim delom. To je dejstvo, ki mu je prav »Naš rod« najboljši dokaz. Zato, tovariši poverjeniki in poverjenice, vztrajajte v agitaciji in zbiranju, pa čeprav brez »medalje« v obliki gratis izvodov!

Pevski zbor UJU učiteljstva.

—pev. Pevski tečaj v februarju se bo vršil 15., 16. in 17. februarja. 15. februarja za ženski zbor dopoldne od 9.—12. in popoldne od 15.—18. ure. — 16. februarja za mešani zbor dopoldne od 9.—12. in popoldne od 15.—18. ure. — 17. februarja za mešani zbor dopoldne od 8.—11. ure.

Odbor.

Stanovska organizacija UJU Iz poverjeništvu UJU.

Na okrožnico št. 645 z dne 30. januarja t. l. je odgovorilo več društev in članov ožjega sosveta. Nasvetovali so, da stori vodstvo poverjeništvu vse potrebne korake za ugodno sestavo pravilnika k zakonu o narodnih šolah in za izboljšanje našega gmotnega položaja. Ker je bil istega mišljenja tudi tov. Flere, sta odpotovala 4. februarja zvečer v Beograd poverjenik tov. Skulj in tov. Dimnik kot eksPERT. V Beogradu obiščeta merodajne osebe v prosvetnem ministertvu. V stik bosta stopila tudi s posameznimi člani komisije za izpremembo uradniškega zakona.

Iz društev:

Vabila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARENBERŠKI OKRAJ ima svoj redni občni zbor v soboto dne 8. februarja 1930. ob 8. uri v osnovni šoli v Vuhredu z običajnim dnevnim redom in predavanji tov. Hribnika o »Učnih ednotah« in tov. Miklavca o »Izboljšanju celokupnih gospodarskih prilik potom gospodarstva v marenberškem okraju. K polnoštevilni udeležbi vabi — odbor.

— ŠMARSKO-ROGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo dne 22. februarja ob 10. uri v Rogatcu. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Ref. tov. Kovačiča (I. del): »Komponente pomladnih mrazov; higrometer v službi lokalne prognoze«. 4. Ref. akad. Stancerja: »Nova metoda učenja jezikov«. 5. Slučajnosti.

— UČITELJSKO DRUŠTVO LJUBLJANSKA OKOLICA — zahodni del bo zborovalo v Ljubljani na II. mestni deški osnovni šoli (na Grabnu) dne 15. februarja t. l. s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo društvenega vodstva. 2. Pravilnik k osnovnemu šolskemu zakonu. 3. Navodila za delovanje v krožkih. 4. Slučajnosti. 5. Predavanje tov. Kunaverja Pavla o skavtizmu s skioptičnimi slikami v kinu. — Odbor.

OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7

prilporeča svojo bogato zalogo manufakturnega blaga prvovrstnih čeških, nemških in angleških tovarn. Urzavni namoščenci dobe blago tudi na obroke proti predložitvi legitimaciji.

IZVIRNE FRANCOSKE PASTILJE

VALDA

PRODAJAJO vse LEKARNE IN DROGERIJE

proti MUDUHI, NAHODU, BOLEČINAM V GRLU, KATARJU, GRIPI, INFLUENCI.

Kupujte in priporočajte

doma: e proizvode:
ADRIA
prašek
za pecivo in
vanilni sladkor

== LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v petek dne 14. t. m. od 8.—12. ure na II. mestni deški osnovni šoli z običajnim dnevnim redom in predavanjem Poizkus zaključne sodbe o »novi« šoli, ki ga je iz prijaznosti prevzel univ. prof. g. dr. K. Ozvald. — Zaradi važnega predavanja vabimo k zborovanju poleg članstva tudi ostalo učiteljstvo, ki se za to predavanje zanima.

Poročila

+ LITIJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo 25. januarja t. l. na državnem učiteljskem v Ljubljani.

Statistika: Število članstva 105, navzočih 67, t. j. 64%.

Situacijsko poročilo: Tov. predsednik otvori zborovanje s tovariškim pozdravom na navzoče, posebej pa mu je čast pozdraviti navzočega okrajnega šolskega nadzornika tov. Iv. Bezeljaka.

Predsednik poda nato kratko poročilo o odborovem delu od zadnjega zborovanja ter prečita predloge, ki so se poslali poverjeništvu za pravilnik k šolskemu zakonu.

G. nadzornik poda nekaj pojasnil glede kolkovanja spričeval, oziroma oprostitev istega.

Namesto obolelega tov. Rostoharja poda poročilo o seji širjega sosveta v Celju za stopnik poverjenišva tov. Kobal, ki očrta v podrobnem položaj organizacije in stališče poverjenišva. Poziva članstvo, naj resno pretehta delo in smer opozicije ter naj samo sodi in zavzame stališče.

Nato je sledilo predavanje dr. Missa »O duševnem zdravju«. Zbor je z vso pozornostjo sledil nadvse zanimivemu predavanju g. predavatelja, ki je odpiral globoke duševne tajnosti ter opozarjal na nujno potrebo po znanja istih za uspešno vzgojno delo. Gospodu doktorju izreka odbor na tem mestu najtoplejšo zahvalo.

Zaradi pozne ure se preloži razgovor o izdaji domoznastva, oziroma zbiranju snovi za isto, na prihodnje zborovanje in istotako debata k poročilu tov. Kobala.

Pelko Matija, preds. Vrščaj Z., tajnica.

+ SMARSKO-ROGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo 7. decembra 1929. v Rogški Slatini.

I. Statistika: Število učiteljstva v okraju 89, število članstva 82, navzočih 42, t. j. 50%.

Tov. predsednik pozdravi navzoče članstvo in posebno še ono, ki se ni ustrašilo daljnega pota, kakor n. pr. tovarišica iz Žetala in gosta tov. Maksa Sekirnika, ki je služboval tri leta v Srbiji. Opravičil je tov. nadzornika Černigoja, ki je obolet na davici. Čestital je tov.(icam) Luževič, Röck in Ratoju, ki so položili usposobljenostni izpit, tov. Stefanciosi pa je izrekel sožalje k izgubi sinčka.

Omenil je ustanovitev »Sokola kraljevine Jugoslavije«, vedno smo z vnejo in sreem sodelovali pri nacionalni vzgoji mladine, ravno tako bomo sedaj dali državi na razpolago vse svoje sile.

II. Dopisi: Predsednik prečita okrožnico »Ali je to prava pot?« in nato odgovor poverjenišva. Nadalje dopis akad. Stancerja iz Maribora glede epohalnega pokreta jezikovne znanosti glede učenja tujih jezikov. Članstvu je priporočal nakup mladinske igre: »Kraljica palčkoy«.

III. Tajnik prečita zapisnik o zadnjem zborovanju (občnem zboru), ki se soglasno odobri.

Tov. blagajnik doda pojasnilo glede tov. upokoencev.

IV. Samoizobrazba: Tov. Rupnik je predaval o temi: »Števila in številke«. Naredil je posebno lep uvod, v katerem nas je seznanil s temeljitimi principi moderne šolske reforme sploh in dunajskega šolstva posebej. Nato je podal par zanimivih pojavov množenja in deljenja dekadičnega številčnega sistema.

V. Predlogi: 1. Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo je sklenilo predlagati poverjeništvu, da se pri prihodnjem delegacijskem zborovanju izvrše volitve v ožji svet, odseke in uredniški konzorcij po čistem proporciju.

2. Poverjeništvu deluj pri oblasti v tem pravcu, da se bodo imenovali v razne avtonomne korporacije (Kmetijska družba, cestni odbori, novi občinski zakon itd.) tudi zmožni ljudje iz vrst učiteljskega stanu.

3. Učiteljstvu naj se vrne odtegnjeni cestni kuluk, ker ta ni bil sklenjen v bivši mariborski oblasti.

4. Pedagoški centrali v Mariboru nakaže društvo 250 Din.

Prihodnje zborovanje bo 22. februarja 1930. v Rogatcu.

I. Verk, preds. Tone Stefanciosa, tajnik.

Nove knjige.

—k »Ženski List« mesečnika za modu, zabavu i kušanstvo izašao je drugi broj za februar. »Ženski List« izlazi jedanput mesečno, a cijena mu je za tromesečje 45 Din. — Naručuje se kod Uprave »Ženski List«, Zagreb, Samostanska ul. 2/I.

Po sklepu lista.

Savinjsko učiteljsko društvo za vranski okraj bo imelo svoj redni letni občni zbor v petek 13. februarja 1930. ob 2. uri popoldne v osnovni šoli na Gomilskem. Poleg običajnosti je na dnevnem redu: 1. Volitev odbora. 2. Volitev delegatov za pokrajinsko in glavno skupščino. 3. Predavanje gosp. profesorja Srečka Brodarja o sledovih pračloveka v Potočki zidanki na Olševi. 4. Slučajnosti. — Eno uro pred zborovanjem pevska vaja. — Odbor.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovane in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—

Posečajte hotel Mariborski dvor, Andrej Oset — kopalnice, klubove sobe, prenočišča, garaže.

18 Din likanje moške, damske obleke. Gg. čitateljicam in čitateljem se za likanje, čiščenje, popraviljanje tudi obračanja garderobe priporoča: Wallet Express, Ljubljana Stari trg 19.

Primerna ter koristna darila
so samo
Gritzner in Adler
šivalni stroj in kolo ter pisalni stroj URANIA. Najboljši material in lepa oprema samo pri
JOSIP PETELINC, LJUBLJANA
Telefon 2913 blizu Prešernovega spomenika. Telefon 2913
Za šolo in učiteljstvo poseben popust.

Slavnemu učiteljstvu se priporoča trgovina z urami, zlatino in srebrnino
IVAN PAKIŽ
LJUBLJANA
Pred škofijo št. 15

Ženini - neveste!
Najcenejše in najboljše:
madrace, feder-madrace, otomane, divane, fotelje in garniture vam nudi:
F. SAJOVIČ, Ljubljana
Stari trg 6.

MANUFAKTURNA IN KONFEKCIJSKA TRGOVINA
VELIKA ZALOGA USNjenih SUKENJ
IVAN MASTNAK
CELJE, KRALJA PETRA CESTA 15.
Fine moške suknene obleke že za 340 Din Lepa suknene deške obleke že za 135 Din

OBLEKE, PERILO, POVRŠNIKE, KLOBUKE, ČEVLJE, NOGAVICE, KRAVATE itd.
nudi ugodno v veliki izbiri
KONFEKCIJSKA MODNA TRGOVINA
JAKOB LAH * MARIBOR
GLAVNI TRG 2.

Tovarna pohištva
I. I. Naglas, Turjaški trg 6
priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah.

PAZITE na varstveno znamko **GLOBUS**
ako kupujete Opalograph aparat in potrešćine Na zalogi pri tvrdki
Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova 6

Hotel TRATNIK
Ljubljana, Sv. Petra cesta 25
priporoča lepe zračne sobe

Stila
za
plesno sezono
AL SKABERNE
Priporočamo tvrdke, ki inserirajo v našem glasilu!

Na obroke.
Oblačilnica „ILIRIJA“ vodi!
Največja izbira.
Najboljše blago.
Najnižje cene.
Najdaljši rok odplačevanja!
Zahtevajte vzorce.
Zahtevajte poset potnika.
Oblačilnica „Ilirija“ vodi!
Mestni trg 17/I. Telefon 28-25.

KARO industrija čevljev
Samo dobre kvalitete!
za promenado
za cesto
za močno rabo
za turistiko
za lov
za smučanje.
MARIBOR
Koroška cesta 19.
Cenjeno učiteljstvo uživa še vedno že znane plačilne ugodnosti.
Zahtevajte cenik!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu
Kmetški hranilni in posojilni dom
Račun poštne hranilnice št. 14.257 reg. zadruga z neom. zav. Brzjav: »Kmetški dom«. / Telefon 2847
v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ul. 1 ♦ Podružnica v Mariboru, Slomškov trg 3, pritl., poleg stolne cerkve
Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6%, pri trimesečni odpovedi po 7 1/2%, brez odbitka davka na rente. — Stanje vlog nad 25.000.000 Din. — JAMSTVO ZA VLOGE presega večkratno vrednost vlog. — Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. — Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. POSOJILA daje proti poročstvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. rač. pod najugodnejšimi pogoji. Blagajniške ure: Ob delavnikih od 8—12 1/2 in od 3—4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 1/2.

Za vsakovrstna oblačila
zimske suknje, površnike, obleke, smučarske drese, damske plašće, razno angleško in češko sukno (tudi na metre) je najugodnejši nakupni vir pri tvrdki
DRAGO SCHWAB
LJUBLJANA 3 DVORNI TRG 3
ROKAVICE, PERILO IN DRUGI MODNI IN ŠPORTNI PREDMETI VEDNO V ZALOGI.

**REKLAMNA
PRODAJA!**BLAGA ZA POVRŠNIKE,
OBLEKE, PLAŠČE ITD.

20% PRIHRANITE IN ŠE VEČ!

NOVAKU**LJUBLJANA
KONGRESNI
TRG ŠTEV. 15****Pohištvo**

za opremo stanovanj in pisarn

Ivan Dogan**Ljubljana, Dunajska cesta šte. 17**

Ustanovljeno 1872.

Telefon 32-61

VELETRGOVINA**F. König**CE
LJEVelika izbira igrač,
galanterijskega blaga
in gramofonov,
kakor tudi žepnih
predmetov in raznih
kovčegov.**Avgust Agnola**Zaloga stekla, porcelana,
kamenine, zrcal in šip.
Kompletne opreme za
restavracije, hotele, gostilne,
kavarne in bare ter za
splošno gospodinjstvo.**Luksuzni predmeti.****LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 10.**

Telefon 2478.

IZDELOVANJE DAMSKE
IN MOŠKE KONFEKCIJE**„ELITE“**
D. Z. O. Z.**LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA 9**

prodaja

**damske, moške in
deške konfekcije.**

NA DEBELO!

NA DROBNO!

PRVOVRSTNO IZVRŠEVANJE PO MERI!

ŠIVALNI STROJIizborna konstrukcija in elegant-
na izvršitev iz lastne tvornice.
15. letna garancija. Vezenje se
poučuje pri nakupu brezplačno.
PISALNI STROJI „ADLER“
Kolesa iz prvih tvornic, Dürkopp,
Strya, Nero, Kayser, — **Pletilni
stroji** vedno v zalogi. — Pos-
amezni deli koles in šivalnih
strojev. Daje se tudi na obroke
učiteljem izjemoma s 5 % po-
viškom; pri takojšnjem plačilu
pa s 5 % popustom normalne
cene. Ceniki franco in zastoj.**IVAN JAX IN SIN****LJUBLJANA**

Gospodarska cesta št. 2.

**RESTAVRACIJA
NOVI SVET****LJUBLJANA****GOSPODARSKA CESTA 14**Priznana dobra kuhinja, po-
sebna soba za sestanke; spre-
jema naročila za skupne obe-
de po zmernih cenah.
Postrežba točna in solidna.Vaše potrebščine krijete
najceneje v manufakturni
trgovini**„PRI SOLNCU“****Glavni trg 9**Prodaja tudi na obroke!
**Za obilen obisk
se priporoča****ALOJZ DROFENIK****Ugodnost!**Damske galoše . . . 70 Din
Moške galoše . . . 75 Din
Damski snežni čevlji 100 Din
Moški snežni čevlji . 110 Din**ANTON KRISPER, Ljubljana**

Mestni trg 26 * Stritarjeva ulica 3

L. MIKUŠ**LJUBLJANA
MESTNI TRG št. 15****DEŽNIKI**

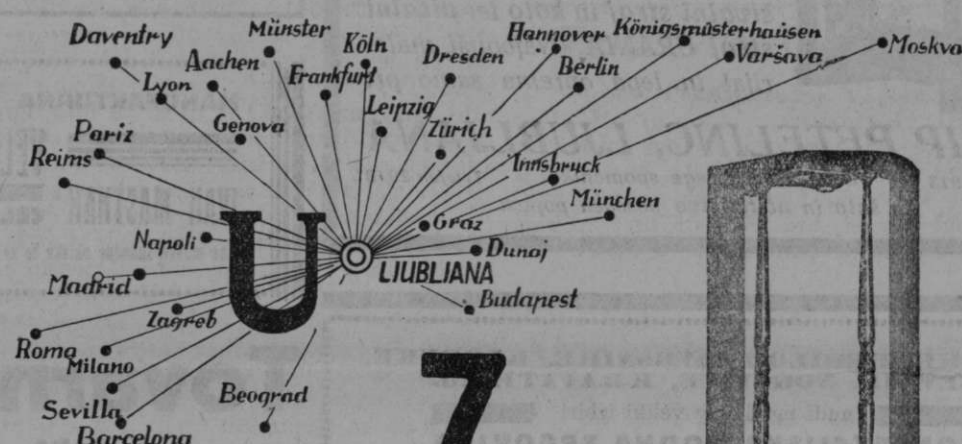
Na malo. Na veliko.

Ustanovljeno leta 1839.

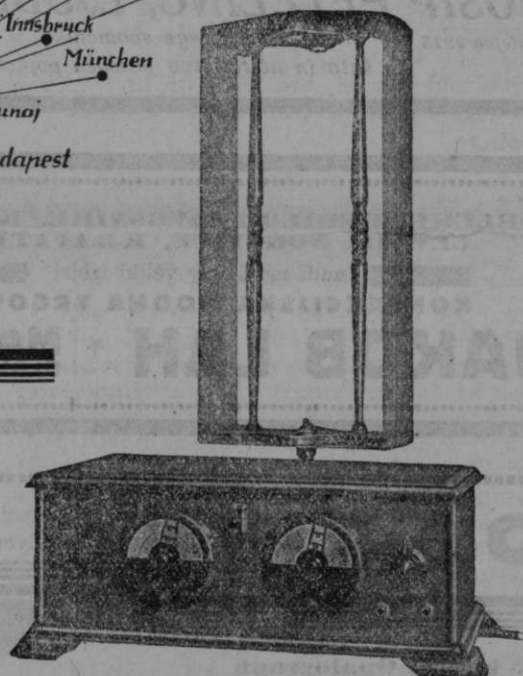
Telefon šte. 2.282.

FABIANI & JURJOVEC**LJUBLJANA * STRITARJEVA ULICA 5**Nudimo veliko izbiro angleškega
in češkega blaga za gospode in
dame. Krasna izbira v zastorih,
posteljne preproge, pregrinjala
in odeje. Pliš vzorčast in gladek
za divane. Velike preproge v
plišu in linolej. Belo blago za
rjuhe in perilo v poljubnih širjavahŽima, perje, puh, kapok
od najcenejše do najboljše vrste

Daje tudi na obroke / Postrežba točna in solidna

**REP REZ E N T A N C A
RADIO-TOVARNE „INGELEN“****LJUBLJANA — Miklošičeva cesta št. 34/I.**

1. Elegantna zunanost
2. Najvišja selektivnost
3. Nedosegljiva čistoča glasu
4. Visokovreden material
5. Močan in poln zvok
6. Enostavna manipulacija
7. Nizka cena

INGELEN ULTRADYNE U7 in U8**VSE POSTAJE NA OKVIRNO ANTENO**Ingelen U7 z elektronkami Din 4950 —
Ingelen U8 z elektronkami Din 5550 —**V ZVOČNIKU****Šolske zvezke, spisovnice, pisanke, risanke
vseh vrst izdeluje v lastni tvornici in priporoča
Učiteljska tiskarna v Ljubljani**

Prodaja jih v korist „Učiteljskega doma“ v Mariboru in „Učiteljskega doma“ v Ljubljani